

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การศึกษารูปแบบการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู
 A Study of Tourism Public Relations A Case Study In Amphoe Naklang Changwat
 Nongbualamphu Province.

นางสาว นิ่งฤทัย นิกรสุข (Nuengruethai Nigornsukh)

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการ
 ปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน แหล่งท่องเที่ยวและจัดข้อเสนอแนว
 ทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยใช้วิธี
 การศึกษาเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะจง คือ ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป
 ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ ได้แก่กิจการร้านค้าและกิจการ
 ร้านอาหาร เทศบาลอำเภอนากลาง ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลฝั่งแดง ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลดง
 สวรรค์ ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลกุดดินจี่ จำนวนทั้งสิ้น 119 คนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จุดแข็ง ประกอบด้วย ประชาชนส่วนใหญ่ของแหล่งท่องเที่ยวยินดีเข้า
 ร่วมในการพัฒนาและต้องการให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น แต่ความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังมี
 น้อยมาก เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ นั้นยังไม่ให้ความสนใจในการร่วมมือกันอย่างแท้จริง และงบประมาณมี
 น้อย ดังนั้นการพัฒนาของแต่ละหน่วยงานของรัฐต้องเป็นแกนหลักในการพัฒนาและต้องทำอย่างต่อเนื่อง และ
 นอกจากนี้ยังขาดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ขาดความรู้ และดำเนินการโดย
 อาศัยเพียงอำนาจและหน้าที่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ให้ดำเนินการเท่านั้น ดังนั้น แนวทางการ
 พัฒนาจะต้องมีการกำหนดกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมแก้ไขปัญหาและสาเหตุ พร้อม
 ทั้งเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายโดยผู้บริหาร และหน่วยงานอื่นๆควรให้ความสำคัญในเรื่องการ
 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอและควรจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
 เพื่อให้เห็นคุณค่าที่ดั่งงามของวัฒนธรรม และพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้
 ความสามารถมากขึ้น จึงจะสามารถทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป

คำสำคัญ : แหล่งท่องเที่ยว, ประชาชน, การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this research were to analysis the strength, weakness of tourist area
 and guideline of develop to public the tourist area in Amphoe Naklang, Nongbualamphu
 Province. The method of data analysis used specific interview were 119 people such as
 administrators tourism, people, entrepreneurs involve tourist area compose of retailers,

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

restaurants, Naklang of municipal employees, manager of subdistrict administrative organization Phzngdeang, manager of subdistrict administrative organization Dongsawan, manager of subdistrict administration organization Kuddinjee. The data analysis used content analysis.

The results of the research were the strength: the majority of people in area were willing to participate in development and want to development of tourist area for the better. However, there are a few of the participation about development of tourist area because the various departments were not interested in a truly collaborative and very little budget. Then the development of government department must have the core of development and continuously work. Moreover, public relations lack participation of people, knowledge, and using power and duties to develop tourist area. For the guidelines of development must have setting process of participation both public and private to join the cause and fix the problem. The enhancing of process should be participate of all parties, especially the executive and other department, focus on developing tourist area by providing adequate financial support, activities of moral and ethics enhancing to beautiful of culture, and developing of quality employees for give knowledge and more capability to further develop the tourist area.

Keywords

Keywords1 Tourism, Keywords2 People, Keywords3 Development of Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ในประเทศไทยได้รับความสนใจมากจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติ รัฐบาลได้มีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมด้วยการบูรณะโบราณสถานและฟื้นฟูเอกลักษณ์ของเมืองควบคู่ไปกับการพัฒนาเมือง

จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ที่อุดมด้วยวัฒนธรรมมาช้านาน ด้วยเป็นดินแดนที่มีพัฒนาการมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จังหวัดหนองบัวลำภูยังมั่งคั่งด้วยมรดกทางศิลปะและมรดกทางวัฒนธรรม เช่น การแต่งกายของกลุ่มชนลาวล้านช้าง การปั้นหม้อดินเผา ภาษาประจำถิ่น จังหวัดหนองบัวลำภู อีกทั้งยังมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านธรรมชาติอันสวยงาม โบราณสถานหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี และวัดวาอารามที่ดึงดูดใจโดยการสืบทอดเป็นเวลานาน ประกอบกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีหนองน้ำขนาดใหญ่ มีเทือกเขาภูพานเป็นแนวเทือกเขาทอดยาวจากเหนือลงมาใต้ และภูเก้าอยู่ทางทิศใต้โอบล้อมพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ทำให้พื้นที่มีแอ่งที่ราบระหว่างหุบเขา ลักษณะเป็นวงกลมตรงกลาง จึงเป็นทุนสำคัญของจังหวัดที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู,2557)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล จังหวัดหนองบัวลำภูได้จัดทำแผนการพัฒนากองทุนวิจัยของจังหวัด พ.ศ. 2555–2559 โดยได้กำหนดนโยบายในการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและพัฒนาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว(สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา,2555) จากการท่องเที่ยว บนฐานของการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดหนองบัวลำภูผู้นำท้องถิ่นยังขาดความรู้ ขาดการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีนักท่องเที่ยวจำนวนไม่มาก ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและประชาชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2.เพื่อจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

ขอบเขตการวิจัย

- 1.ขอบเขตด้านพื้นที่ กำหนดพื้นที่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2.ขอบเขตด้านประชากรผู้รับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวประชากรที่จะศึกษา ประกอบด้วยประชากรที่อาศัยในอำเภอนากลางทั้งหมด90,568 คน มี 9 ตำบล 127 หมู่บ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.ระเบียบวิธีวิจัย
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
กลุ่มที่ 1 คือ ผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 แห่ง จำนวน 4 รูป
กลุ่มที่ 2 คือ ประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยการสอบถามจากประชาชนทั่วไป จำนวน 100 คน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

กลุ่มที่ 3 คือ ประชาชนที่ประกอบอาชีพในเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่กิจการร้านอาหาร กิจการร้านค้า จำนวน 7 ร้านค้า

กลุ่มที่ 4 คือ ผู้ศึกษาเจาะจงศึกษาเฉพาะเทศบาลอำเภอนากลาง ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลฝั่งแดง ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลดงสวรรค์ ผู้บริหารองค์การบริหารตำบลกุดดินจี่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 8 คน

รวมทั้งสิ้น 119 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ซึ่งจะเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In –Depth interview)

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

2.3 สร้างแนวทางการสัมภาษณ์ การสนทนา และแนวทางการสังเกต เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพจากกลุ่มกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

2.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ได้เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) หรือข้อมูลสนาม โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2559

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นขณะสัมภาษณ์และสนทนา เมื่อเก็บข้อมูลเสร็จแต่ละครั้ง ผู้ศึกษาจะทำการบันทึกข้อมูล โดยมีการจำแนกข้อมูลเป็นหัวข้อ เพื่อสะดวกในวิเคราะห์ นำข้อมูลที่เรียบร้อยแล้วมาอ่านทบทวนอย่างละเอียด ทำความเข้าใจกับข้อมูล แยกประเด็นสาระออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำมาวิเคราะห์สรุปโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นรายงานต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้ง 4กลุ่ม พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่เป็นจุดแข็งที่สุดของแหล่งท่องเที่ยว โดยให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ให้การช่วยเหลือในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ผู้ใหญ่บ้านแจ้งขอมมา ร้านค้าส่วนใหญ่ยินดีจะเข้าร่วมในการพัฒนาและต้องการให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น และอยากให้มีงบประมาณมาช่วยในพื้นที่ โดยดึงหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยในการพัฒนาด้วย จึงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง แต่พบว่าจุดอ่อนที่ต้องการแก้ไขคือความร่วมมือระหว่าง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

หน่วยงานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ที่ผ่านมา พบว่าหน่วยงานต่างๆมีการร่วมกันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังมีน้อยมากเพราะแต่ละหน่วยงานต่างให้ความสำคัญกับภารกิจที่ตนเองกระทำอยู่แต่การร่วมมือกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแล้วยังมีน้อยมากอาจเป็นเพราะภารกิจที่หน่วยงานของตนยังมีปริมาณมากอยู่จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องเหล่านี้เท่าที่ควรในการดำเนินการส่วนใหญ่ทำไปตามลำพังไม่ค่อยสนใจหน่วยงานอื่นทำไปตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานแต่เมื่อมีความจำเป็นหรือต้องการให้หน่วยงานอื่นช่วยเหลือ จึงจะประสานขอความร่วมมือในภายหลัง

จุดอ่อนของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย

ประเด็นที่ 1 หน่วยงานในพื้นที่ให้ความสำคัญการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเล็กน้อย แต่หน่วยงานต่างให้ความสำคัญกับภารกิจที่ตนเองกระทำอยู่ แต่ละหน่วยงานนั้นต่างมีแนวคิดว่าตนเองไม่เกี่ยวข้อง ไม่เห็นความสำคัญ การให้ความร่วมมือจะให้ความร่วมมือเพียงผิวเผินเพราะไม่ใช่หน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 2 ขาดงบประมาณในการพัฒนา ประชาชนส่วนใหญ่ใช้งบประมาณของ อบต.และเทศบาลนั้นไม่พอเพียง ควรดึงประชาชนเข้ามาช่วยร่วมในการพัฒนา โดยมีผู้นำชุมชนต้องเป็นแกนหลักในการพัฒนารับผิดชอบต่อเฉพาะในเขตพื้นที่ของตน

ประเด็นที่ 3 ขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการท่องเที่ยวทำให้ขาดวิสัยทัศน์ แผนงานโครงการและนโยบายที่ชัดเจน ควรเพิ่มความรู้ให้แก่ผู้นำ โดยการศึกษาดูงานจากที่อื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบและพัฒนาในพื้นที่

ดังนั้นการพัฒนาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู มี 3 แนวทาง ดังนี้

1.ด้านข้อมูลพื้นที่

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การปรับปรุงด้านข้อมูลสำคัญอย่างยิ่ง เพราะข้อมูลสามารถนำไปสู่กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ เมื่อมีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานการพัฒนา และข้อมูลทั่วไปของท้องถิ่นแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดและเป้าหมายในการทำงาน พร้อมทั้งต้องมีการรวบรวมข้อมูลปัญหาที่สำคัญของท้องถิ่นเนื่องจากการพัฒนาต้องรู้ถึงปัญหา และสาเหตุพร้อมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2.ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความรู้ของผู้บริหารท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน มีส่วนสำคัญในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอากลาง บุคลากรในองค์กรท้องถิ่นจะต้องมีทัศนคติ มีวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นเชิงบูรณาการ

3.ด้านการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ได้ การจัดการด้วยความ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนจึงมีความสำคัญในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของ
อำเภอากลาง ในกระบวนการต่างๆเพื่อประโยชน์ให้เกิดความหลากหลาย และมีความเข้าใจร่วมคิดร่วม
ตัดสินใจ ร่วมวางแผนและดำเนินการต่างๆในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่าท้องถิ่น อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภูเป็นพื้นที่ที่มีสถานที่
เหมาะสมในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรรมชาติมีผู้นำท้องถิ่น
และประชาชนมีความร่วมมือแต่ยังขาดการจัดการที่ดี ขาดบุคลากรที่มีความรู้มาแนะนำ ขาดการ
ประชาสัมพันธ์ ขาดการมีส่วนร่วมและแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไกลจากตัวอำเภอทำให้แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
ไม่เป็นที่รู้จัก และมีผู้สนใจน้อยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกษราภรณ์ คำภีร์(2554)ได้พบว่ายังขาด
การประชาสัมพันธ์และยังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวาสนา พรหมสุขันซ์
(2554)ได้พบว่ายังขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ นั้นยังไม่ให้ความสนใจอย่าง
แท้จริงและงบประมาณมีน้อย

โดยการศึกษาแนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอากลาง
จังหวัดหนองบัวลำภู มี 3 แนวทาง คือ 1.ด้านข้อมูลพื้นที่ เพราะข้อมูลสามารถนำไปสู่กระบวนการและ
ขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดและเป้าหมายในการทำงานพร้อม
ทั้งรู้ถึงปัญหาและสาเหตุ 2.ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรมีส่วนสำคัญในการประชาสัมพันธ์การ
ท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 3.ด้านการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่การ
เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์ได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของเอกชัย ขำเกิด (2553)ได้พบว่าแนว
ทางการพัฒนาจะต้องมีการกำหนดกระบวนการแก้ไขปัญหาและสาเหตุ พร้อมทั้งเนื้อหาของวิธีการที่จะ
แก้ไข โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่จะดำเนินการเป็นสำคัญ พร้อมทั้งเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย
โดยอาศัยข้อมูลที่เกิดขึ้นจากประชาชนและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้
ความสามารถมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 สร้างการตระหนักให้ชุมชนเป็นเจ้าของมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจในการหา
แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ควรให้ชุมชนหรือประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องด้าน
การท่องเที่ยวทั้งภาคเอกชน ส่วนราชการต่างๆในพื้นที่โดยร่วมกับเทศบาล อบต.เข้ามามีส่วนร่วมกับการ
กำหนดแนวทางและตัดสินใจในการพัฒนาในทุกกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ รับรู้ถึงการ
ปรับเปลี่ยนแนวทางของการดำเนินงานร่วมกันจึงจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1.2 คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และมีธรรมชาติที่โดดเด่นที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้แต่ต้องมีการพัฒนาให้ถูกต้องที่สามารถคงเอกลักษณ์ไว้ เพื่อให้บ้านเมืองน่าอยู่น่าเที่ยวมีความเจริญขึ้นและยังเกิดผลด้านดีติดตามมาในอนาคตอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

2.1 ในกระบวนการต่างๆในการหาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอากลาง จากด้านต่างๆที่ได้ศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาเสนอว่าควรให้ความสำคัญกับผู้บริหารหรือผู้นำท้องถิ่น เนื่องจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอำเภอากลาง ผู้ที่สามารถจุดประกาย จูงใจประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ต้องการเข้าร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่แล้ว เพียงแต่ขาดผู้นำที่เป็นแกนหลัก ในการนำเข้าร่วมทำกิจกรรมในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2.2 จากผลการศึกษาดังกล่าว เพื่อจะทำให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอากลางมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเที่ยวในที่ห่างไกล เพิ่มรายได้ในท้องถิ่น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และอีกทั้งยังเป็นการรักษาสีงแวดล้อมทางธรรมชาติ

2.3 ควรที่จะทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น มาพัฒนาท้องถิ่นตนเองให้ดีขึ้น

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนราชการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วยว่ามีผลต่อความสำเร็จของความร่วมมือหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.สืบค้นเมื่อ มีนาคม 13, 2558,จาก <http://www.igpthai.org/NS057/userfiles/files/Tourism>.

เกษราภรณ์ คำภาพันธ์. (2554). การรับรู้แหล่งท่องเที่ยวอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น รายงาน

การศึกษาอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู.(2557) สืบค้นเมื่อ มีนาคม 6 ,2558,จาก

<http://www.nongbualamphu.go.th>

ธนกฤต สังข์เฉย. (2550). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการบริการ.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา.(2548).อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.

มนัส สุวรรณ และคณะ.(2541). โครงการศึกษาแนวทางและจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) และสภาตำบล(สต.). เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- วาสนา พรหมสุขันซ์.(2554). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลปทุมวาปี รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรณ วรชวานิช.(2546). ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว.พิมพ์ครั้งที่2.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา.(2555).แผนพัฒนาสี่ปี(พศ.2555-2559) ศูนย์ราชการจังหวัดหนองบัวลำภู อำเภอากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู.
- สถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี.(2556).ประมวลแนวโน้มที่สำคัญ. สืบค้นเมื่อ เมษายน 3, 2558, จาก <http://www.igpthai.org>files>tourism>.
- สรชัย พิศาลบุตร และ นฤมล สมิตินันท์.(2526).แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ.ม.ป.ท.
- สรรเสริญ เจริงซี่.(2556).กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านการตลาดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนCAEC ปี พศ.2556-2559.สืบค้นเมื่อ กรกฎาคม 6, 2558,จากhttp://th.aectourismthai.com/images/blog/aecnews/file_2013062616124.